

A kiskereskedők is átalányban fizethetik a forgalmi adót.

Szeged, július 4. (Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk néhányszor arról, hogy a szegedi kézműiparosok, cipészek, csizmadiák stb. küldöttiségileg keresték fel a pénzügyigazgatóság vezetőjét és arra kérték őt, hogy tegye lehetővé, hogy a forgalmiadót átalányban fizethessék, az eddig érvényben volt blokkrendszer helyett. A pénzügyigazgatóság ennek a kérelemnek a méltányosság elvéből kiindulva helyt is adott, azonban az átalányfizetésnek sem volt mindjárt meg az áldása, a pénzügyigazgatóság ugyanis egységesen velette ki az átalányt az összes kisiparosokra és ezért olyanok fordultak elő, hogy a megállapított forgalom — amely után átalányban kell leróni a forgalmi adót — sokszorosan túlszárnyalta azt a forgalmat, amit a kisiparosok valóságban fizetnek. Az a kivétel — ha továbbra is így marad — nem egy iparost egzisztenciájában támadott meg, amiért is most erőlyes hangú memorandumban kérték az iparosok, hogy az átalányösszeget a pénzügyigazgatóság mindenkivel való külön tárgyalás után és a tényleges forgalom mérlegelésével állapítsa meg, mert csak így lehet elkerülni azt, hogy az iparosok csődbe ne jussanak.

Most erőlyes formában merült fel az a terv, hogy a kisiparosok után azok a kiskereskedők, szalácsok és piaci árusok, akik nem vezetnek könyveket, ugyancsak átalányösszegben róhasdák le a forgalmi adót, ami lényegesen könnyebbé jelentene ezeknek a kisegzisztenciáknak. A pénzügyminiszter erről a kérdéssel a napokban már rendeletet is bocsátott ki, úgy hogy a blokkrendszer okozta rengeteg baj, kellemetlenség és idővesztés rövidesen meg fog szűnni.

Egyes városok pénzügyigazgatóságaihoz már le is érkezett a pénzügyminiszter rendelete, így Bajtára is, ahol már meg is kezdték az átalány

kivetési munkálatait. Értesülésünk szerint ez a rendelet Szegedre pénteken délig még nem érkezett le, azonban a pénzügyigazgatóságtól, jól informált helyről úgy értesült a Szeged munkatársa, hogy a rendelet leérkezése csak napok kérdése. Amint a rendelet megérkezik, az illetékes osztályban azonnal hozzákezdenek az átalányösszegek megállapításához, hogy a sok bajt okozott blokkrendszerrel ne kelljen továbbra vesződniök a kiskereskedőknek és a piaci árusoknak.

Nyomatékosan figyelmeztetjük a kiskereskedőket, hogy amint az átalánykivetéseket megkezdí a pénzügyigazgatóság, azonnal forduljanak az illetékes osztályhoz, nehogy olyan újabb bajok forduljanak elő, mint nemrégiben a kisiparosoknál. A forgalmi adóról szóló rendeletnek az a része, amely az átalányösszegekkel foglalkozik, ugyanis kimondja, hogy az átalányösszegeket a pénzügyigazgatóság úgy állapítja meg, hogy minden kiskereskedővel külön-külön tárgyal, így állapítja meg a valóságos forgalmat.

A kiskereskedőknél nem szabad annak előfordulni, hogy általánosságban vessék ki az átalányösszegeket, mert így olyan igazságtalanságok fordulnak elő, amelyek veszélyeztetik a kiskereskedő egzisztenciáját. Az általánosságban való kivételnél a pénzügyigazgatóság mindig a legmagasabb forgalmat veszi, amely a legkonjunktúrásabb időkben is csak ideig-óráig tart és azt az összeget is megszorozza még bizonyos szorzószámmal. Minden kiskereskedő kérje, hogy külön-külön tárgyalások alapján vessék ki az átalányösszeget.

Az átalányrendszer egyébként nem vonatkozik a nagykereskedőkre, mert náluk a kereseti adó szempontjából amúgy is kötelező a könyvvezetés és így ott továbbra is a blokkrendszer marad érvényben.

Kánikula, vízhiány és vízpazarlás.

Szeged, július 4. (Saját tudósítónktól.) Néhány nap óta ismét felütötte fejét Szegeden a vízhiány, pedig az utóbbi időben úgy látszott, hogy ezentul, ha nem is teljesen, de elkerüli a várost ez a nyári veszedelem. A vízhiány csütörtökön érte el tetőpontját. Már a kora reggeli órákban kiszáradtak a vízcsapok és szárazak maradtak a késő esti órákig rendületlenül. A vízcsapok kiszáradása váratlanul érte a háziasszonyokat és így a legtöbb háztartásban nem gondoskodhattak előre a vízszükséglet biztosításáról. Még a Belváros kellős közepén is gyakran találkoztunk vízfordó háztartási alkalmazottakkal.

A váratlan vízhiány ügyében kérdést intéztünk Buócz Károly műszaki tanácsoshoz, a városi mérnökség gépészeti osztályának vezetőjéhez, aki érdeklődésünkre elmondotta, hogy a csütörtöki vízhiány összefüggésben van a Templom-téri új ártézikut furásával. Az új kut bekapcsolása érdekében ugyanis a két Gizella-téri ártézikutat ki kellett kapcsolni a vízműtelepből. A két kut kikapcsolása reggel 10 órától délután 3 óráig tartott és ennek következtében állott elő a vízhiány.

— Ma már azonban — mondotta Buócz Károly — ez az ok megszűnt és így ismét helyreállt a vízszolgáltatás régi rendje. Ha mégis mutatkozik valamilyen csökkenés a vízszolgáltatásban, annak a hőségben kell keresni az okát. A városi mérnökök szegedi vándorgyűlése alkalmával az volt az általános vélemény, hogy Szegeden a vízműtelep bőségesen elegendő vizet ad és így az állandó nyári vízhiány csakis a vízpazarlásra vezethető vissza. A vízműtelep napi termelése 7000 köbméter, tehát a magasnyomású vízvezeték körzetében minden egyes lakóra több mint 120 liter víz jut naponta. Ha meg is kapná mindenki ezt a vízmennyiséget, panaszra nem lenne ok. Azonban nem kapja meg, mert minden vonalon nagyarányú vízpazarlás észlelhető. Ezt a vízpazarlást a szakértők véleménye szerint csakis a vízórák beállításával lehetne megakadályozni.

Buócz Károly nyilatkozatához nekünk csupán annyi hozzáfűzni valónk van, hogy csak olyan helyen lehet vízpazarlásról beszélni, ahol kevés a víz. Budapest példáján annyi vizet használ el mindenki, amennyit akar és senki sem minősíti ezt vízpazarlásnak, mert Budapest elegendő vizet áll a lakosság rendelkezésére ahhoz, hogy ne kelljen takarékoskodnia a vízzel. Egyébként is nem minősíthető vízpazarlásnak az sem, ha valaki akár hatszor fürdik napjában, mert a tisztálkodás és a fürdés szorosan hozzátartozik a modern városi ember életéhez. A hatszori fürdés pedig Szegeden annál kevésbé minősíthető vízpazarlásnak, mert itt napjában nem hatszor, hanem legalább tizenkét-szer lepi be az embert a por. A por ellen kissé bajos ugyan védekezni ebben a vízhiányos városban, hiszen az utcák locsolásához is víz kell, ha Tisza víz is. A város hatósága éppen ezen a téren mutat példát a vízpazarlásra. A köztisztasági telep utcai lajtjai ugyanis a magasnyomású vízvezeték szűken mért vízből szívják tele magukat akkor, amikor magánháztartások sínylődnék a vízhiány miatt. Állítólag a Tisza partján egy felszerelt motorszivattyúja is van a városnak, valószínű azonban, hogy „B-listára” helyezték a főbiztos szigorú parancsa folytán.

Itt említjük meg, hogy a Templom-téren készülő új ártézi kut tíz nap múlva lesz kész. Jelenleg 140 méter mélységnél tartanak. Az új ártézi kut néhány literrel szapítja majd a lakosság illuzorikus vizadagját.

Prágai lap a kisántant külpolitikájáról.

Prága, július 4. A Prager Tageblatt a kisántant politikájáról a következőket írja: A kisántant Franciaország faltörőkösa volt, természetes, hogy ezt megszenvedte a nagyhatalmakhoz, elsősorban Anglia és Olaszországhoz való viszonya. Ezen keveset tudtak változtatni azok a szerződések, amelyeket Olaszország és Jugoszláviával és Csehszaggal kötött. Hiszen Olaszország az a nagyhatalom, amelynek földrajzi helyzete következtében nagy érdekei vannak Közép Európában és fontos érdekeket kell képviselni a Balkánon is. A legjobb akarat mellett sem rokonszenvezhet tehát olyan államokkal, amelyek léte Közép-Európa és a Balkán szempontjából bizonyos Monroc-elvet sürget, amely egyet jelent gyakorlatilag a közép-európai, olasz befolyás kikapcsolásával. Angolország viszont a kisántantnak folytonos francia orientálódását nem látta szívesen. Nem térhet a kisántant napirendre a Németországgal való együttműködés kérdése felett sem, főként mióta illuzóriussá vált az a remény, hogy a francia és német viszony megjavításában közvetítéssel szerepelhet, főként Csehszág van ráutalva a szomszédos Németországgal való jó viszonyra. Nem mutatkozott igaznak az a feltevés, hogy az európai politikát a német-francia ellentét fogja uralni és beláthatatlan

Helyszíni szemle az egyetem elhelyezése körül.

Tóth Lajos államtitkár Szegeden.

Szeged, július 4. (Saját tudósítónktól.) Csütörtökön este a budapesti gyorsvonattal Szegedre érkezett dr. Tóth Lajos kultuszminiszteri államtitkár és Kappéter Géza építész-mérnök. Pénteken délelőtt a polgármester, Gadl Endre kulturtanácsnok, Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos és Reimbold Béla egyetemi rektor társaságában megtekintették azokat az épületeket, amelyekben a Ferenc József-Tudományegyetem intézetei találtak ideiglenesen hajlékot. A polgármester kezdeményezésére bejárták azokat a helyeket, amelyek alkalmasak lennének a végleges egyetemi épületek számára. Voltak Uj-Szegeden, a Kálvária-tér-n, a Gedó mellett, a Mars-téren és megnézték a városi szeszgyár telkét.

Tóth Lajos államtitkár ideutazása nincsen összefüggésben a közgyűlés legutóbbi határozatával, amely szerint a város közönsége évente huszonöt vagon buza értékének megfelelő hozzájárulást ajánlott fel ötven éven keresztül a szegedi egyetem állandósításának költségeire, mert a közgyűlés határozatáról a kultuszminisztériumnak hivatalos tudomása még nincs, amennyiben a felterjesztést még nem küldte fel a város tanácsa. A polgármester azért tartotta szükségesnek az államtitkár tájékoztatását, hogy így is bizonyosságot tegyen arról, hogy a város hatósága komolyan foglalkozik az egyetem végleges elhelyezésének kérdésével.

A város bejárása után a polgármester hivatalban bizalmas jellegű értekezlet volt. A polgármester az értekezlet után érdeklődésünkre elmondotta, hogy dr. Tóth Lajos államtitkár a megtekintett helyek közül háromtalálta alkalmasnak arra, hogy ott az egyetem intézeteit felépítsék: Uj-Szegednek a két hid közötti elterülő partszegélyét, a Mars tere és Kálvária-teret. Uj-Szeged kétségtelenül a legszebb hely lenne az egyetem számára, azonban több súlyos kifogás merülhet fel ez ellen a megoldás ellen. Uj-Szegednek ugyanis nincsen magasnyomású vízvezeték, ami a klinikáknál nélkülözhetetlen, tehát új egyetemi vízműtelep létesítéséről kellene gondoskodni, ez pedig az építkezést lényegesen megrágitaná. Uj-Szegednek csatornahálózata sincs, ami szintén elég súlyos akadály. Tóth Lajos államtitkárnak

egyébként az volt az álláspontja, hogy abban az esetben, ha az egyetem helyét mégis Uj-Szegedre jelölnék ki, az építkezéseket az Uj-Szegedi népliget megcsönkítése nélkül kell végrehajtani. Ez az álláspont némileg ellenkezik a polgármester korábbi álláspontjával, aki — mint ismeretes — a szegedi egyetem iránti szeretetét azzal is bebizonyította, hogy az Uj-Szegedi liget egy részét is szívesen feláldozta volna az egyetemért. A Mars-téri megoldást úgy képzei az államtitkár, hogy az egyetemi intézeteket nem egy tömbben helyeznék el, hanem a tér parkirozásával külön-külön. Ugyanígy megoldása lenne a Kálvária-téri elhelyezésnek is.

— Tóth Lajos államtitkár ur, úgy gondolom — mondotta a polgármester —, meggyőződött róla, hogy Szeged város közönsége komolyan kezeli ezt a kulturális kérdést és a legnagyobb áldozatot is szívesen hozza meg az egyetemért. Néhány nap múlva elkészül a kormányhoz intézendő felterjesztés és ha igaz, még júliusban a minisztérium el fogja terjeszteni javaslatát a kultuszminiszter. Szeretném remélni, hogy a kormány látva a város áldozatkészségét, nem zárkozik el attól, hogy a város által felajánlott hozzájárulással egyenlő értékű állami hozzájárulást biztosít a szegedi egyetem számára. A negyvennyolc vagon buza évi hozzájárulás tökéletesen elegendő körülbelül húszmilliórd korona építési tőkéhez jutna az egyetem, amiből legalább négy-öt intézet építési költsége kikerül.

Megkérdeztük ezután a polgármestert, hogy bízik-e a szép tervek valóra válsában? A polgármester a következőképpen nyilatkozott:

— Most vagyok azon az úton, amely ahhoz a ponthoz vezet, ahol lehet majd beszélni a reményről. A kérdés nagyon kényes, nagyon bajos, nagyon nehéz, városunk ellenségei nagyon ravaszkodnak, nagyon takikáznak, minden ügyességünket össze kell szednünk, hogy elérjük célunkat. Ravaszok, nagyon ravaszok, de nekünk sokkal ravaszabbnak kell lenni. De leszünk is!

Ha nyomatványra van szüksége, telefonáljon a Délmagyarország Hírlap- és Nyomdávalat R.-T.-nak, telefon 16-34.